

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEM108-Kendini Tanıma ve İletişim Yöntemleri

Dr. Öğr. Üyesi Oya Sevcan ORAK

Özel Gruplarda İletişim

*HEM108-Kendini Tanıma ve
İletişim Yöntemleri*

Hafta-7

NOT: Ders sunumları «Gürhan & Okanlı (2017) Yaşamın Sırrı İletişim» kitabı temel alınarak hazırlanmıştır.

Cinsel İstismara Maruz Kalan Çocukla İletişim

- Cinsel istismar toplum kurallarına aykırı olarak, çocuğun bir yetişkin tarafından cinsel haz almak amacıyla kullanılması şeklindeki uygunsuz davranışları içerir.
- Bu davranışların cinsel istismar kapsamında değerlendirilmesi için temas içerme şartı yoktur.

- Görüşme sırasında çocuğun kendini suçlamasını önleyici ve görüşmenin devam etmesini sağlayıcı **“Sana inanıyorum”, “Bana söylediğine çok memnun oldum”** gibi olumlu cümleler kurulmalı ve çocuk istismarı bildirdiği için takdir edilmelidir.

<https://www.sozcu.com.tr>

Çocuk Hastayla İletişim...

- Hemşire çocuğa adını, görevini, çocukla birlikte olacağı süreyi ve iletişimin amacını anlatarak kendisini tanıtmalıdır.
- Çocuğun varlığını onaylamak için değişiklikleri fark etmeli ve gözlemlerini iletmelidir. Örneğin; **“Seni hep pijamayla görmüştüm. Bugün etek giymişsin”** gibi
- Çocuğu sözel iletişim kurmaya teşvik edici olmalıdır. Ancak zorlamamalı, yanında kalacağını ya da tekrar geleceğini söyleyerek varlığını hissettirmelidir.

- Çocukların iletişim sırasında mahremiyeti korunmalıdır. Örneğin; “(Steteskop gösterilerek) Bununla kalbinin sesini dinlemem gerekiyor. Bunun için pijamanın üstünü çıkarabilir miyiz?”

<https://www.happycenter.com.tr>

Yaşlı Hastayla İletişim

- Zaman tanındığı halde konuşma sırasında doğru kelimeyi bulamıyorsa aktardığı anlaşılmaya çalışılmalı, hatırlatıcı ifadeler kullanılmalıdır.
- Söylediklerin anlaşıldığından emin olunmalıdır. Ancak bunu irdelemek için “Anladın mı?”, “Duydun mu?” gibi değersizlik duygusu yaratacak, öfkelenmesine, güçsüzlük algılamasına neden olup iletişimi kesmesine yol açabilecek söylemlerden kaçınınız.

<https://www.komek.org.tr>

- Sorulara ya da anlatılanlara geçmiş deneyimlerini katarak farklı anlatımlarla iletişimi sürdüren yaşlıda, iletişimi kesmeden konu odaklanması gereken alana çekilmelidir.
- İyi hatırladığı anılarını konuşmaya cesaretlendirilmelidir.
- Sözel ve sözel olmayan iletişim teknikleri birlikte kullanılmalıdır. Yaşlı hastanın algılamasını kolaylaştırmak için görsel materyaller kullanılmalıdır.

Kayıp/Yas Yaşayan Bireyle İletişim

<https://www.ucarecdn.com>

- Bir şeyden yoksun olma durumu olarak tanımlanabilen **kayıp**, yas sürecini başlatmaktadır. **Yas**, kayıp yaşayan bireyin yaşamının her alanını ilgilendiren çok boyutlu zor bir süreçtir.

Hemşire kayıp yaşayan bireyle iletişimde;

- Bireye karşı olabildiğince şefkatli olunmalıdır.
- Yeni gerçekleşmiş bir kayıp ise ölen bireyle vedasını sağlamak için destekleyici ve cesaretlendirici bir yaklaşımda bulunulmalıdır.
- Hemşire ölüm anında ölen bireyin yanında ise kayıp yaşayan bireye “Sakindi, huzurluydu, ağrısı yoktu...” gibi ifadelerle hastanın son anları olumlu anlatmalıdır.

Terminal Dönemdeki Hasta ve Ailesi İle İletişim

<https://www.hukukihaber.net>

1- Terminal Dönemdeki Hasta İle İletişim

- Son günlerini yaşayan hastayla iletişimde temel amaç, hastanın kalan yaşamının kalitesini yükseltmektir.
- Terminal dönemdeki hastaya bakım veren hemşirenin bazı temel yetkinliklere sahip olması beklenmektedir.

Terminal dönemdeki hastayla iletişimde;

- ***Hemşire hasta ile iletişim için hazır olmalı, özellikle duygularını kontrol edebilmelidir.***
- ***Hastayla iletişim kısa bir zamana sığdırılmaya çalışılmamalıdır. Hastayı dinlemeye hazır olunmalı ve zaman ayrılmalıdır. Hastayla mümkün olduğunca çok zaman geçirilmelidir.***

<https://www.bizimakyazi.com>

- ***Hemşire hastanın istediği müddetçe yanında olabileceğine dair güven oluşturmalıdır.***
- ***Yapılan bütün işlemler, amaçlarıyla birlikte açıklanmalıdır.***
- ***Hastanın içinde bulunduğu durum ile ilgili ne bildiği ve ne algıladığı sorulmalıdır.***
- ***Hastaya karşı dürüst ve şefkatli olunmalıdır.***

Öfkeli Hasta İle İletişim

- Öfke, doyurulmamış isteklere, istenmeyen sonuçlara ve karşılanmayan beklentilere verilen, son derece doğal, evrensel ve insanı bir du

<https://www.previews.123rf.com>

- Hastaneye yatan ya da hasta olan birey birçok engellenme ile karşılaşır.
- Bu durumla birlikte bağımlılık, ağrı, çoğu zaman yorgun hissetmek, yabancı ortam ve kişiler, sosyal yaşamdan kopma gibi birçok neden bireyde biyolojik, psikolojik ve sosyal yönden tehdit oluşturmaktadır.
- Hemşireler öfkeli birey karşısında, öfkeliendiren kişiye hesap sorma, haddini bildirme, ders verme ve savunma gibi davranışlara başvurduklarında iletişim bozulmaktadır.

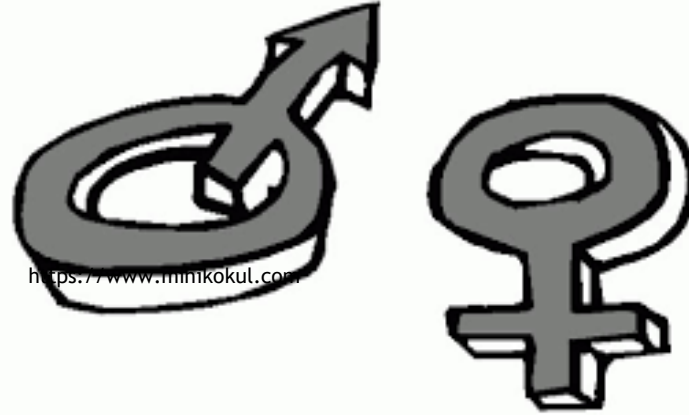

Öfke yaşıyan bireyle iletişiminde hemşireler;

- Başlangıçta sakin ve hareketsiz kalarak, hastayla göz temasını sürdürmelidir.
- Hastaya ismi ile hitap etmelidir.

Cinsel İçerikli Davranışları Olan Hastayla İletişim

- Cinsellik, cinsel organların işlevlerini ve bireylerin kendi cinsel işlevleri ile ilgili algılarını, cinselliği ifade edişlerini ve tercihlerini kapsayan bir kavramdır.

- Hemşireler bu yönde davranışları ve konuşmaları olan hastalara empati yapmakta zorluk yaşamakta ve genellikle verilen tepki “**hastayı yargılama**” şeklinde ortaya çıkmaktadır.
- Ancak cinsellik ve cinselliğin ifade edilmesi hemşirelerin profesyonelce ele alması ve değerlendirmesi gereken bir konudur.

Engelli Çocuğu Olan Aile İle İletişim

- **Engellilik** “doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük ihtiyaçlarını karşılamada güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişi” olarak tanımlanmaktadır.

<https://www.hepimizaileyiz.com>

Hemşire engelli bir çocuğa sahip olan ebeveyn ile iletişim kurarken nelere dikkat etmelidir?

- Empatik yaklaşır. **Örneğin;**
“hissettiklerinizi anlıyorum”
- Sıcak ve içten terapötik bir iletişim sağlamalıdır. Ebeveynler hemşireyle terapötik bir ilişki kurma konusunda direnç gösterebilirler. Bu nedenle ilk görüşmeden itibaren büyük bir destek, sabır ve anlayış gösterilmelidir.

KAYNAKLAR

- Gürhan N. & Okanlı A. (Eds). (2017). Yaşamanın Sırrı İletişim. Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri.

